

Ålands fredsinstituts policy för ekologisk och social hållbarhet

Ålands fredsinstitut arbetar såväl praktiskt som med forskning rörande freds- och konfliktfrågor i vid bemärkelse med utgångspunkt i Åland och dess särställning. Institutet fokuserar på självstyrelseformer, minoritetsfrågor, demilitarisering och konflikthantering. Ålands fredsinstitut ingår i flera nationella och internationella nätverk av organisationer som arbetar med närliggande frågor. Fredsinstitutet är en politiskt och religiöst obunden stiftelse som grundades 1992. Institutets styrelse fattar beslut om den övergripande verksamheten medan forskarrådet ansvarar för den vetenskapliga inriktningen tillsammans med direktören.

Fred, kunskap och hållbar utveckling

Med utgångspunkt i en bred definition av fred, arbetar Ålands fredsinstitut med freden som mål, men också som process. En fredlig process, mellanstatligt, socialt, i skolan, i familjen eller på arbetsplatsen innebär att våld uteblir.

Fred som mål och fred som process är även grundläggande förutsättningar för ett demokratiskt samhälle, där allas lika värde bejakas och där ett brett deltagande kan leda till klokare beslutsfattande. Med utgångspunkt i Ålandsexemplet komponenter – självstyrelse, säkerhet och minoriteter – arbetar fredsinstitutet i lokala, nationella och internationella nätverk för freden och för kunskapsutveckling i dessa frågor. Fredsinstitutets arbete är på detta sätt starkt kopplat till FN:s globala mål för hållbar utveckling, i synnerhet mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen.¹ Målet är att främja fredliga och inkluderande samhällen för att nå hållbar utveckling, se till att alla har tillgång till rättvisa samt bygga upp effektiva, ansvarsskyldiga och inkluderande institutioner på alla nivåer. I Ålands egen utvecklings- och hållbarhetsagenda reflekteras detta i form av mål 2: Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället.

Fredsinstitutet bidrar sålunda till hållbarhetsmålen i form av forskning på fredsrelaterade temata och nätverkande, inte minst på det internationella planet, samt ingår som en medaktör i nätverket bärkraft.ax.² Hållbarhetsmålen kan ses som ett komplement till konkretisering och

¹ Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som inrymmer de Globala målen för hållbar utveckling. Mål 16: Främja fredliga och rättvisa samhällen för hållbar utveckling, samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner på alla nivåer.

² I Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda finns visionen till 2051: ”alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar” samt sju strategiska utvecklingsmål:

1. Välmående människor vars inneboende resurser växer
2. Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället
3. Allt vatten har god kvalitet
4. Ekosystem i balans och biologisk mångfald
5. Attraktionskraft för boende, besökare och företag

vidareutveckling av grundläggande internationella normer såsom FN-stadgan och andra internationella avtal. Kunskapsutveckling och forskning är nödvändiga förutsättningar för samhällets utveckling och för människors välmående.

Bemötande

Respekt för individen och alla människors lika värde är grundläggande i alla relationer inom och utanför fredsinstitutet. Olikheter ses som en tillgång och tillvaratas av organisationen. Minoritetsfrågor är en av fredsinstitutets kärnfrågor.

Alla ska, om kompetensen är likvärdig, ha samma möjligheter till anställning vid Ålands fredsinstitut samt till utveckling och inflytande i arbetet.

Lokalens nedre våning är anpassad för rullstolsburna genom en ramp vid sidosidörrgången och ska vara välkomnande för alla. Vi strävar kontinuerligt efter att öka tillgängligheten för andra typer av funktionshinder tillsammans med institutets dotterbolag Fredsfast Ab.

Personalens välmående

En frisk och glad personal utgör grunden och utgångspunkten för institutets fredsarbete. Därför betonas hälso- och friskvårdsinsatser på arbetsplatsen.

Alla anställda har rätt att få snabb information om beslut och händelser som berör verksamheten samt information som kan ha betydelse för den enskilde. Detta gäller även personal som jobbar tillfälligt vid fredsinstitutet.

Det ska vara lika möjligt för kvinnor och män att förena föräldraskap och anställning vid fredsinstitutet. Föräldraskap samt föräldraledighet ska inte vara ett hinder i karriär - och utvecklingsmöjligheter respektive löneutveckling utan ses som en tillgång i erfarenhet. Möten ska i största möjliga mån läggas på tider som passar småbarnsföräldrar.

Fredsinstitutet accepterar inte förekomst av sexuella trakasserier eller kränkande särbehandling i någon form. Alla anställda har ett ansvar att medverka till att förebygga och motverka att detta uppstår.

Personalens vidareutbildning och kunskapsutveckling ses som en viktig del av strategierna för fredsinstitutets utveckling och för personalens välmående.

Alkohol och droger

Ålands fredsinstitut har restriktiv och ansvarsfull inställning till alkoholbruk. Ålands fredsinstitutets arbete har som målsättning bl.a. att stärka individers självkännet och ansvar mot all form av våldsanvändning, varför en restriktiv syn på alkohol och droger är en nödvändig del av verksamheten.

Ålands fredsinstitut ska vara en nykter och drogfri arbetsplats. Detta innebär ett klart avståndstagande från all ickemedicinsk användning av narkotikaklassade preparat bland stiftelsens anställda samt praktikanter och gästforskare. Umgänget med alkohol måste präglas av vaksamhet och gott omdöme.

6. Markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet

7. Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster

Det åligger varje medarbetare att verka för ökad säkerhet, effektivitet och trivsel på arbetet genom att förhindra missbruk av alkohol eller narkotika. Alla anställda är skyldiga att agera vid misstänkt drogmissbruk på arbetsplatsen.

Miljöhänsyn

Som ett led i det dagliga hållbarhetsarbetet ska fredsinstitutets miljöhänsyn kontinuerligt öka. Det innebär ett medvetet förhållande till alla sorters konsumtion såsom vatten-, el- och värmeåtgång inom fastigheten, prioritering av säsongsbetonad, ekologisk och närproducerad mat, klimatsmarta transporter, återbruk och reparation före nyinköp samt klimatkompensation av resor. Detta beaktas även genom diskussioner med dotterbolaget Fredsfast Ab.

Ansvar och uppföljning

Styrelsen godkänner policyn för ekologisk och social hållbarhet och informeras om implementeringen i samband med verksamhetsberättelsen. Personalen samt Fredsfast Ab har ansvaret att implementera policyn och handlingsplanen i den dagliga verksamheten och följa upp internt två gånger per år i samband med organisationsutvecklingsdagar.

Informationschefen ser till att policyn finns tillgänglig för allmänheten.

Ålands fredsinstituts styrelse 9.10.2018

Handlingsplan

Uppdaterad 14.2.2019

Nätverk och utbildning för hållbar utveckling

Ålands fredsinstitut utvecklar vidare och på hållbara sätt sin kunskapsbas och nätverk i frågor som rör självstyrelser, minoriteter och säkerhet och demilitarisering. I en kunskapsorganisation innebär det att kunskap ska finnas i alla delar av organisationen. Ålands fredsinstitutet tydliggör sitt fredsarbete som är en del av hållbarhetsomställningen i sina verksamhetsdokument. Ålands fredsinstitut är en medaktör i nätverket för det åländska hållbarhetsarbetet bärkraft.ax. Nätverket håller regelbundna möten som fredsinstitutet i mån av möjlighet deltar i. En gång om året hålls Forum för samhällsutveckling och fredsinstitutets personal deltar om möjligt också i detta.

För att på bästa sätt kunna bidra till det globala och lokala hållbarhetsarbetet bör personalen få en grundläggande förståelse för begreppet hållbar utveckling och idén bakom strategiskt hållbarhetsarbete. Omvänt måste det åländska hållbarhetsnätverket också få en förståelse för hur Ålands fredsinstitutets arbete bidrar till de globala hållbarhetsmålen.

Bemötande

Fredsinstitutet tillämpar könsneutral lönesättning. Det ska inte förekomma några löneskillnader för lika eller likvärdiga befattningar. Fortbildningskontot ska fördelas lika mellan kvinnor och män. Fördelningen av kvinnor och män samt det sätt som de ombeds att bidra tas i beaktande vid fredsinstitutets evenemang.

Personalens välmående

Personalen får träna på arbetstid, alternativt promenera 30 minuter i veckan. Personalen har även årligen rätt till friskvårdsförmåner mot uppvisande av kvitto. I budgeten får friskvården och de därtill hörande förmånerna en tydligare plats. Om personalen belönas med julklappar ska dessa vara av hållbart slag såsom en kulturpeng. Fredsinstitutet strävar efter att ha utrymme i sin budget för fortbildning och kunskapsutveckling för personalen.

Miljöhänsyn

Vår fastighet och förbrukning

Den k-märkta fastigheten som Fredsinstitutet verkar i förvaltas av dotterbolaget Fredsfast. Fredsfast arbetar för att vatten- och energikonsumtionen ska hållas låg. Vid den senaste renoveringen år 2017 tilläggstätades fönstren. Efterhand glödlampor behöver bytas ut ersätts de med LED-lampor. Fredsfast följer månatligen upp el- och vattenkonsumtionen och rapporterar till Fredsinstitutets direktör. Vi mäter också inomhustemperaturen. Vi köper på sikt lokalproducerad förnyelsebar energi. Vid inköp av elkrävande utrustning väljer vi modeller med lägsta elförbrukning.

Vi tillämpar en restriktiv utskriftsrutin och skriver i allmänhet ut tvärsidigt och svartvitt, om möjligt också två eller flera sidor per ark. Alla datorer har svartvit och dubbelsidig utskrift

som automatisk inställning. För att ytterligare minska behovet av både utskrifter och resor, investerar vi i ett effektivt konferenssystem.

Vår lokal har ett kök som ger oss möjligheter att tillreda egen lunch. Eftersom vi uppmuntrar personal att cykla eller gå till jobbet så ofta som möjligt har vi lånecyklar och -hjälmarsom tillfällig personal kan använda vid behov. Dusch i lokalerna och ett cykelställ med tak gör det bekvämare att välja cykeln som resesätt.

Vi uppmanar vår städleverantör att använda sig av miljömärkta rengöringsmedel.

Våra inköp

Vi väljer återvunna, alternativt miljö- och rättvisemärkta produkter och tjänster vid inköp. Vi begränsar våra inköp och överväger alternativ som minimerar miljöpåverkan. Vi minimerar avfallet och återvinner så mycket som möjligt.

Vi köper in efter behov och återanvänder så mycket som möjligt. Vi reparerar före nyköp och säljer begagnat alternativt skänker bort uttjänt utrustning. Vi kommunicerar vår hållbarhetspolicy till våra inköpspartners och ställer krav. Detta inkluderar inköp av tryckeritjänster, kontospapper till skrivare, servrar, catering med mera. Fika och frukt som Fredsinstitutet erbjuder är i huvudsak närproducerade, ekologiska och/eller Fairtrade-produkter. Vid inköp av tryck efterfrågar vi hållbarhetsambitioner, såsom ISO 14001- och FSC-certifieringar.

Våra evenemang och representation

Vid arrangerande av olika typer av evenemang väljer vi lokaler och leverantörer som deltar i Green Key-programmet eller har andra motsvarande certifieringar.

Vi serverar säsongsbetonad, ekologisk och närproducerad mat så långt som möjligt. Maten får gärna vara vegetarisk och överlag tar vi specialdieter i beaktande.

Vi försöker hitta alternativ till varor som transporteras långa vägar. Vi väljer Fairtrade och/eller ekologiskt kaffe, te och andra drycker.

Då vi tackar exempelvis personer som medverkat i våra evenemang och medarbetare som slutar, får gåvorna ha ett symboliskt mer än ett ekonomiskt värde. I första hand ger vi böcker och saker med koppling till Fredsinstitutet, men även gåvokort till välgörande ändamål kan komma på fråga. Då vi köper snittblommor efterfrågar vi hållbar produktion.

Våra resor

Fredsinstitutet arbetar med nätverk som verksamhetsidé. Följaktligen inkluderar verksamheten många resor för personalen och de internationella gäster vi välkomnar till Åland. Vid val av resväg ska alternativa transportmedel till flyg alltid övervägas. Vi frågar våra inresande gäster om de kan tänka sig färja, eller airsea-biljett som alternativ till flyg. Om vi eller våra gäster ändå behöver flyga, undviker vi rutter med mellanlandningar och kombinerar om möjligt flera möten på ort och ställe.

Om lämpligt och möjligt hålls distansmöten. För detta ändamål införskaffas en konferensanläggning med högtalare och skärm.

Vi följer med möjligheter till klimatkompensation av flygresor. Om ett effektivt alternativ och tillvägagångssätt finnes, kommer vi att tillämpa det och även inkludera detta i finansieringsansökningar och budget.

Vi prioriterar hotell och konferensanläggningar som arbetar med hållbarhetsfrågor, såsom Green Key.

Nätverk och utbildning: åtgärder	Ansvar
Utse en kontaktperson för nätverket bärkraft.ax, som i mån av möjlighet deltar i medaktörsnätverkets möten (ca 6 ggr/år).	Forskningskoordinator
Personalen får en grundläggande förståelse för hållbar utveckling och strategiskt hållbarhetsarbete.	Forskningskoordinator
Bemötande: åtgärder	Ansvar
Fredsinstitutet tillämpar könsneutral lönesättning.	Direktör + styrelse
Det ska inte förekomma några löneskillnader för lika eller likvärdiga befattningar.	Direktör + styrelse
Fortbildningskontot ska fördelas lika mellan kvinnor och män.	Direktör + styrelse
Fördelningen av kvinnor och män samt det sätt som de ombeds att bidra tas i beaktande vid fredsinstitutets evenemang	Alla
Välmående: åtgärder	Ansvar
Uppdatera arbetsvillkor	Direktör + organisationssekreterare
Se till att utnyttja 30 min träning alt. promenad i veckan	Alla
Friskvårdsförmåner får tydligare plats i budgeten	Ekonomiansvarig
Alkohol och droger: åtgärder	Ansvar
Följa Cityläkarnas alkohol- och drogpolicy inklusive handlingsplan vid missbruk	Alla, i synnerhet förman
Trakasserier: åtgärder	Ansvar
Vid organisationsutvecklingsdag en gång om året gå igenom vad som är trakasserier och vad som inte är det, hur vi agerar t.ex. utgående från Cityläkarnas handlingsmodell vid trakasserier	Alla, men särskilt direktör
Anmäla trakasserier	Den drabbade eller medarbetare
Miljöhänsyn, fastighet och förbrukning: åtgärder	Ansvar
Personalen får ta del av nyckeltalen i mätning av el- och vattenkonsumtion vid personalmöten en gång i halvåret.	Direktör
Vi framför våra önskemål om miljövänlig städning till städleverantör.	Organisationssekreterare
Vi köper in låncykelhjälmar.	Organisationssekreterare
Fredsfast Ab tecknar ett avtal om förnyelsebar energi med den lokala elproducenten	Fredsfast Ab
Vi låter bygga ett fristående cykeltak	Fredsfast Ab
Miljöhänsyn, inköp: åtgärd	Ansvar
Inköpsansvarig säkerställer att produkter och tjänster som köps in uppfyller intentionerna i hållbarhetspolicyen.	Alla
Miljöhänsyn, evenemang och representation: åtgärd	Ansvar
Våra evenemang och representation överensstämmer med intentionen i hållbarhetspolicyen.	Alla som ordnar evenemang
Miljöhänsyn, resor: åtgärder	Ansvar
Införskaffa konferensanläggning med högtalare och skärm	IT-ansvarig
Hitta rutiner för klimatkompensation av flygresor och se till att klimatkompensation budgeteras i ansökningar där resor ingår.	Forskningskoordinator och alla som skriver ansökningar och bokar resor.
Uppföljning: åtgärd	Ansvar
Inkludera ett avsnitt om hållbarhetsarbete i verksamhetsplanen.	Informationsansvarig